

Designing a foresight model of electronic governance with organizational transparency of Bank Saderat managers of Tehran province

Manijeh Barazideh¹ , Maryam Taghvaeeyazdi² , Kiomars Niazazari³

1- PhD student, Department of Educational Management, Sari Branch, Islamic Azad University, Sari, Iran.

2- Associate Professor, Department of Educational Sciences, Sari Branch, Islamic Azad University, Sari, Iran.

3- Professor, Department of Educational Management, Sari Branch, Islamic Azad University, Sari, Iran.

Receive:

23 July 2023

Revise:

23 September 2023

Accept:

24 October 2023

Abstract

The purpose of this research is the relationship between e-governance foresight and the organizational transparency of managers (case study: Saderat Bank of Tehran province). According to its purpose, the research method is applicable, and in terms of its implementation, it is mixed (qualitative-quantitative), with an exploratory nature. The statistical population of the research in the qualitative part includes 12 experts, including university professors, organizational consultants, and senior managers of Saderat Bank in Tehran province, and the sampling method is non-random snowball; and the statistical population in the quantitative part includes all the employees of Saderat Bank in Tehran province; 7170 people of which 365 were selected as a statistical sample based on the table of Karjesi and Morgan. The sampling method is simple random. To collect information in the qualitative part, interviews and research literature were used, and in the quantitative part, two questionnaires made by the researcher and taken from the qualitative part were used. SPSS and PLS software were used for analysis. The results showed that a total of 101 indicators and 6 dimensions were identified for the foresight of e-governance, along with 6 dimensions of organizational transparency of managers. All the components of e-governance foresight had a significant and positive relationship on the organizational transparency of managers, and thus, the proposed model was formed. The results of the test of the relationships between the variables of the e-governance foresight relationship model with organizational transparency of managers show that the independent variables have been able to predict a strong level of changes in the dependent variables, and finally all the relationships between the variables of the e-governance foresight relationship model with organizational transparency Managers are approved.

Keywords:

foresight,
e-governance
foresight,
e-governance,
organizational
transparency,
human resources,
marketing

Please cite this article as (APA): Barazideh, M., taghvaeeyazdi, M., & Niazazari, K. (2024). The impact of e-governance foresight on the organizational transparency of Bank Saderat managers of Tehran province. *Journal of value creating in Business Management*, 3(4), 131-154.

 <https://doi.org/10.22034/jvcbm.2023.417577.1197>

Publisher: Iranian Business Management Association

Creative Commons: CC BY 4.0

Corresponding Author: Maryam Taghvaeeyazdi

Email: m_taghvaeeyazdi@yahoo.com

Extended Abstract

Introduction

In the 21st century, the Internet as a communication tool has the ability to radically change the appearance of the government and public organizations. In the new era, a good governance is an accessible one, and the requirement for better governance is the quick and easy access of citizens to quality information and services. Good governance occurs in a government that provides the possibility of citizens' participation and supervision and helps them improve their quality of life, and this is not possible unless electronic governance is implemented (Safariyan & Emam jomezadeh, 2016). According to the UNESCO definition, e-governance means the use of information and communication technologies by the public sector with the aim of encouraging citizens to participate in the decision-making process in order to expand democracy, share information and create a responsive, transparent and effective government (Maccani et al., 2020).

The development of electronic government in countries increases transparency and reduces corruption in government activities and actions (Khosravani, 2018). Transparency has been introduced as a way to maintain or even increase trust, and evidence shows that decision-making transparency has a positive effect on citizens' trust in regulatory organizations (Grimmelikhuijsen et al, 2021). The concept of organizational transparency arises from the need to deal with corrupt practices and refers to easy access to information by stakeholders. Information should be available in a sufficient and comprehensible manner, and on the other hand, making decisions and implementing them should follow specific rules and regulations (Ghanbari & Moradi, 2018).

Therefore, the current research seeks to find an answer to the following main question: What is the e-governance forecasting model with the organizational transparency of Saderat Bank managers of Tehran province?

Theoretical Framework

Foresight

Foresight is structured disclosure and estimation that deals with long-term social, economic and technological development and needs. In this element, collaborative and interactive methods are used, so it includes a wide range of active actors (Saghafi et al, 2018).

Electronic governance

Electronic governance means the use of information and communication technology to exchange information and transactions between governments, government departments, government and citizens, and government and business in order to improve efficiency, effectiveness, transparency and accountability in the country (Estevez & Janowski, 2013).

Organizational transparency

Transparency means that decisions and their implementation are made using transparency rules and regulations, as well as the possibility of accessing information freely for all those who are exposed to these decisions. Another meaning of transparency is the expression of necessary and understandable information in specific forms and through public media (Ghiasi et al, 2021).

Umugwaneza & Kising'u (2023) investigated the impact of e-banking on the performance of commercial banks in Mombasa County, Kenya. The results of Pearson correlation showed that the capabilities of automated banking, mobile banking, internet banking and smart card banking have a positive and significant relationship with the performance of commercial banks in Mombasa, Kenya. The regression results showed that automated banking, mobile

banking, internet banking and smart card banking had a positive and significant effect on the performance of commercial banks in Mombasa, Kenya. The regression results showed that mobile banking has a negative and significant effect on the performance of commercial banks in Mombasa, Kenya.

Heydari Fard et al, (2023) conducted a research entitled "The relationship between transformational leadership style and the rate of elementary school teachers' use of electronic teaching with the mediating role of organizational transparency" with the aim of testing the mediating role of organizational transparency in the relationship between the transformational leadership style and the rate of the use of electronic teaching by the teachers of primary schools in Ilam city. The results showed that in the sample of teachers, the hypothesized model of relative mediation of organizational transparency in the relationship between transformational leadership style and the amount of use of electronic teaching by primary school teachers in Ilam had a favorable fit with the data. In addition, the results showed that in the hypothesized model, all correlation coefficients and regression path coefficients were statistically significant, and the mediator of organizational transparency has a significant positive and indirect effect.

Research methodology

According to its purpose, the research method is applicable, and in terms of its implementation, it is mixed (qualitative-quantitative), with an exploratory nature. The statistical population of the research in the qualitative part included 12 experts (including university professors, organizational consultants, and senior managers of Saderat Bank in Tehran province), and non-random snowball sampling method was used. In the quantitative part, the statistical population includes all the employees of Saderat Bank in Tehran province, numbering 7170 people, of which 365 were selected as a statistical sample based on Karjesi and Morgan's table. The sampling method in this section is simple random. The data collection tool in the qualitative part is the use of interviews and research literature, and in the quantitative part, it includes two researcher-made questionnaires derived from the qualitative method.

Research findings

SPSS and PLS software were used for data analysis. The results showed that a total of 101 indicators and 6 dimensions were identified for the foresight of e-governance and 6 dimensions of organizational transparency of managers. All the components of e-governance foresight had a significant and positive relationship on the organizational transparency of managers, and the proposed model was formed. The results of the test of the relationships between the variables of the e-governance foresight relationship model with organizational transparency of managers show that the independent variables have been able to predict a strong level of changes in the dependent variables, and finally all the relationships between the variables of the e-governance foresight relationship model with organizational transparency Managers are approved.

Conclusion

The current research was conducted with the aim of predicting the relationship between e-governance and the organizational transparency of managers (case study: Saderat Bank of Tehran Province). The results of the present study are in agreement with the results of Heydari Fard et al, (2023), Mahmoudi et al, (2022), Bayrampur et al, (2021), Jamshidian et al, (2021), Panahi (2021), Umugwaneza & Kising' u (2023), Erkut (2020), and Iyad (2019). Bayrampur et al, (2021) showed that the environmental factor ranks second and the individual

factor ranks third in the spread of administrative corruption in this research. Indicators of weak supervision, low risk of crime discovery, group homogeneity, and superiority of individual interests over public interests, and distance from spirituality (materialism and extreme luxury) are among the factors that play a large role in the occurrence of administrative corruption. With periodical and incidental monitoring and inspections, the risk of crime detection in organizations can be increased and the organizational environment can be made unsafe for any violation and corruption, and also by correcting and clarifying organizational structures, interactions and processes, and establishing the system meritocracy can manage and control corruption. The results of the second question of the research can provide different dimensions of information transparency and customer transparency to design a model to determine the effective factors in the occurrence of administrative corruption and examine the role of organizational supervision and transparency in preventing it.

According to the results obtained from the research, it is suggested:

- Preparing, designing and setting up a suitable framework for the employee suggestions system in the organization in order to pay attention to the suggestions of employees and respect their human personality and increase people's trust in the organization and strengthen the transparency of the organization.
- Compiling the dimensions of organizational transparency and institutionalizing it in people through training and advertising in order to strengthen organizational transparency and increase it in the organization.
- Providing information to employees by holding meetings, regular meetings of officials with employees, internal seminars, etc.

طراحی مدل آینده نگاری حاکمیت الکترونیک با شفافیت سازمانی مدیران بانک صادرات استان تهران

منیژه برازیده^۱، مریم تقوایی یزدی^۲، کیومرث نیازآذری^۳

۱- دانشجوی دکتری، گروه مدیریت آموزشی، واحد ساری، دانشگاه آزاد اسلامی، ساری، ایران.

۲- دانشیار، گروه علوم تربیتی، واحد ساری، دانشگاه آزاد اسلامی، ساری، ایران.

۳- استاد، گروه علوم تربیتی، واحد ساری، دانشگاه آزاد اسلامی، ساری، ایران

چکیده

هدف این پژوهش رابطه آینده نگاری حاکمیت الکترونیک با شفافیت سازمانی مدیران (مطالعه موردی: بانک صادرات استان تهران) می باشد. روش پژوهش با توجه به هدف آن، کاربردی و از حیث شیوه اجرا، آمیخته (کیفی-کمی)، با ماهیت اکتشافی می باشد. جامعه آماری پژوهش در بخش کیفی شامل ۱۲ نفر از خبرگان که شامل اساتید دانشگاه، مشاورین سازمانی، و مدیران ارشد بانک صادرات در استان تهران و روش نمونه گیری غیرتصادفی گلوله برفی می باشد و جامعه آماری در بخش کمی شامل کلیه کارکنان بانک صادرات در استان تهران به تعداد ۷۱۷۰ نفر می باشد که براساس جدول کرجسی و مورگان، تعداد ۳۶۵ به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. روش نمونه گیری به صورت تصادفی ساده می باشد. برای گردآوری اطلاعات در بخش کیفی از مصاحبه و ادبیات پژوهش و در بخش کمی از دو پرسشنامه ساخته محقق و برگرفته از بخش کیفی استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل از نرم افزار SPSS و PLS استفاده شد. نتایج نشان داد در مجموع ۱۰۱ شاخص و ۶ بعد برای آینده نگاری حاکمیت الکترونیک و ۶ بعد شفافیت سازمانی مدیران شناسایی گردید. تمامی مؤلفه های آینده نگاری حاکمیت الکترونیک بر شفافیت سازمانی مدیران ارتباط معنادار و مثبت داشت و مدل پیشنهادی شکل گرفت. نتایج آزمون روابط بین متغیرهای مدل رابطه آینده نگاری حاکمیت الکترونیک با شفافیت سازمانی مدیران را نشان می دهد که متغیرهای مستقل توانسته است سطح قوی از تغییرات متغیرهای وابسته را پیش بینی کند و در نهایت تمامی روابط بین متغیرهای مدل رابطه آینده نگاری حاکمیت الکترونیک با شفافیت سازمانی مدیران تأیید شده است.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۵/۰۱

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۷/۰۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۸/۰۲

کلید واژه ها:

آینده نگاری،
آینده نگاری حاکمیت
الکترونیک،
حاکمیت الکترونیک،
شفافیت سازمانی،
منابع انسانی،
بازاریابی

لطفاً به این مقاله استناد کنید (APA): برازیده، منیژه، تقوایی یزدی، مریم، نیازآذری، کیومرث. (۱۴۰۲). تاثیر آینده نگاری حاکمیت الکترونیک بر شفافیت سازمانی مدیران بانک صادرات استان تهران. فصلنامه ارزش آفرینی در مدیریت کسب و کار. ۳(۴). ۱۳۱-۱۵۴.

doi <https://doi.org/10.22034/jvcbm.2023.417577.1197>

Creative Commons: CC BY 4.0

ناشر: انجمن مدیریت کسب و کار ایران

ایمیل: m_taghvaeeyazdi@yahoo.com

نویسنده مسئول: مریم تقوایی یزدی

مقدمه

در قرن بیست و یکم، اینترنت به عنوان یک ابزار ارتباطی، توانایی دارد که چهره‌ی دولت و سازمان‌های عمومی را به صورت ریشه‌ای تغییر دهد. در عصر جدید، حکمرانی خوب، حکومت در دسترس است و لازمه‌ی بهتر حکومت کردن دسترسی سریع و آسان شهروندان به اطلاعات و خدمات کیفی است. حکمرانی خوب در حکومتی رخ می‌دهد که امکان مشارکت و نظارت شهروندان را فراهم کرده و به آنان در بهبود کیفیت زندگی‌شان یاری رساند و این میسر نمی‌شود، مگر با پیاده‌سازی حاکمیت الکترونیک (Safariyan & Emam jomezadeh, 2016). طبق تعریف یونسکو، حاکمیت الکترونیک به معنای استفاده بخش عمومی از فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات با هدف تشویق شهروندان به مشارکت در فرایند تصمیم‌گیری به منظور گسترش مردم سالاری، تسهیم اطلاعات و ایجاد دولت پاسخگو، شفاف و اثربخش است (Maccani et al, 2020).

بهره‌مندی از حاکمیت الکترونیکی طی ده سال گذشته به سرعت در سطح جهان گسترش یافته است؛ به طوری که دولت‌ها، حاکمیت الکترونیکی را اهرمی برای تغییر بوروکراسی منسوخ شده، ایجاد بهبود در کارایی و اثربخشی خدمات عمومی، افزایش خدمات به شهروندان و کسب و کارها و ترویج مشارکت و دموکراسی در نظر گرفته‌اند (Hosseini Moghadam et al, 2017). نقش بانک‌ها نیز به عنوان واسطه‌های مالی الکترونیک در تحقق این امر انکارناشدنی است، ظهور پدیده‌هایی چون بانکداری مجازی، بانکداری سیار و بانکداری همراه، مبین رویکرد هماهنگ صنعت بانکداری با اهداف حاکمیت الکترونیک و همسوئی با آخرین دستاوردهای فناوری اطلاعات می‌باشد که بدون شک در بلندمدت موجبات حاکمیت الکترونیک را فراهم خواهد ساخت (Alipour et al, 2020).

در انتهای قرن بیستم میلادی ناکارآمدی روش‌هایی مانند پیش‌بینی به دلیل گذشته‌نگر بودن و تغییرات سریع دنیای تجارت مشهود بود. عدم پاسخگویی این روش‌ها، باعث ظهور آینده‌نگاری در مبحث فناوری شد که در نوع نگاه و روش‌هایی که برای حل مسئله به کار می‌رود، تغییر جدی حاصل نمود. آینده‌نگاری همچون فعالیت‌های مشارکتی در نظر گرفته می‌شود و از هوش جمعی آینده‌نگر برای تهیه چشم‌انداز میان مدت تا بلندمدت استفاده می‌شود که به طور نظام‌مند به آینده علوم، اقتصاد و جامعه می‌پردازد و با پشتیبانی از تصمیم‌گیری‌های کنونی و ایجاد تحرک در آن با اتحاد نیروها، آینده مطلوب تحقق یابد (Shojaan et al, 2019). آینده‌نگری، بیانگر طیف وسیعی از رویکردهایی است که باعث بهبود فرآیند تصمیم‌گیری می‌شوند. آینده‌نگاری حاکمیت الکترونیکی یکی از ابزارهای بسیار مناسب برای تدوین استراتژی‌ها، مسیر حرکت و برنامه اقدامی قابل پیاده‌سازی حاکمیت الکترونیکی در افق زمانی بلندمدت است (Ameli, 2018).

فساد اداری از پدیده‌هایی است که نمودهای آن هم در بخش دولتی و هم در بخش خصوصی قابل مشاهده است. بنابر تحقیقات بین‌المللی انجام شده، نظام اداری از فساد رنج می‌برد. پیامدها و نتایج مخرب فساد اداری، گسترش و شیوع این معضل در جهان به خصوص کشورهای در حال توسعه و هزینه سنگین مبارزه با آن از جمله مهم‌ترین عواملی است که باعث شده نهادها و سازمان‌های بین‌المللی و خصوصی و نظایر آن توجه روز افزونی به این مشکل داشته و تحقیقات وسیعی را انجام داده و بدهند. توسعه دولت الکترونیک در کشورها موجب افزایش شفافیت و کاهش فساد در فعالیت‌ها و اقدامات دولت می‌شود. (Khosravani, 2018). شفافیت راهی برای حفظ یا حتی افزایش اعتماد معرفی شده و شواهد

بیانگر آن است که شفافیت تصمیم‌گیری تأثیر مثبتی بر اعتماد شهروندان به سازمان‌های نظارتی نیز می‌گذارد (Grimmelikhuijsen et al, 2021). شفافیت فرایندی است که نه تنها در دسترس بودن اطلاعات، بلکه مشارکت فعال در دستیابی و توزیع و ایجاد دانش را شامل می‌شود. شفافیت همچنین، مستلزم پاسخگویی است سازمان‌های شفاف پاسخگوی اعمال و گفتار و تصمیم‌های خود هستند (Ghanbari & Moradi, 2018) و شفافیت سازمانی از نگاه سازمان بین‌المللی مشخصه‌ای است که دولت‌ها، شرکت‌ها، سازمان‌ها، و افراد در افشای واضح و روشن اطلاعات، قوانین، برنامه‌ها، فرایندها، و اقدامات به صورت باز عمل کنند به منزله یک اصل، مقامات دولتی، کارکنان مدیران شرکت‌ها و سازمان‌ها، و هیئت مدیره‌ها وظیفه دارند برای ارتقای مشارکت و پاسخگویی به صورت واضح و قابل پیش‌بینی و قابل فهم عمل کنند و به اشخاص ثالث اجازه دهند اقداماتی را که در حال انجام گرفتن است به آسانی درک کنند (Nargesian & Jamali, 2019). مفهوم شفافیت سازمانی برآمده از نیاز به مقابله با رویه‌های فاسد است و به دسترسی آسان به اطلاعات توسط ذی‌نفعان اشاره دارد. اطلاعات باید به اندازه کافی و به صورت قابل فهم در دسترس باشد و از طرف دیگر اتخاذ تصمیمات و اجرای آنها از قوانین و مقررات مشخص پیروی کند (Ghanbari & Moradi, 2018). غالباً انتظار می‌رود شفافیت سازمانی دارای پیامدهای مثبت باشد؛ نظیر اعتماد، پیشرفت، اعتبار، پاسخگویی (Holland et al, 2018) افزایش وضوح نقش، کاهش و عدم تقارن اطلاعاتی (Deyhimpour, 2021). در سال‌های اخیر با توجه به گسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات و نیز تصویب اسناد بالادستی نظیر نقشه راه دولت الکترونیک در کشور، توجه به مفهوم دولت الکترونیک و در سطحی بالاتر، حاکمیت الکترونیک، از جایگاه ویژه‌ای برخوردار گردیده و تحقق اهداف مربوط از عوامل مؤثر در توسعه پایدار کشور، ارتقای کیفیت ارائه خدمات و کاهش هزینه‌های مربوط، افزایش شفافیت فرایندها و در نهایت، توسعه دموکراسی برشمرده می‌شود (Shojaan et al, 2019).

برنامه ریزی آینده‌نگر و مبتنی بر روندهای آتی برای پیشبرد اهداف و تأمین منافع ملی، از مهمترین وظایف استراتژیست‌ها در هر عرصه‌ای است. برای دستیابی به این مقصود، افزون بر نیاز به اطلاعات و داده‌های درست و جامع، بایستی توان تحلیل این داده‌ها و پیش‌بینی روندهای آینده را نیز داشته باشند و در همان حال، بتوانند راهکارهایی برای تصمیم‌گیری و اقدام در راستای پیشبرد برنامه‌ها ارائه دهند. با توجه به نقش و جایگاه صنعت بانکداری در پویایی اقتصاد و با وجود چالش‌ها و عدم قطعیت‌های جهانی در محیط کسب و کار، بهره‌گیری از آینده‌نگاری به منظور تقویت و بهبود مدیریت این بخش اهمیتی بسزا دارد (Rashid Ardeh & Khazaei, 2016).

چندین سال است که فعالیت‌های مربوط به آینده‌نگاری حاکمیت الکترونیک در ایران آغاز شده، اما در عمل به توفیق چشم‌گیری دست نیافته است. قوانین مصوب و اقدامات صورت گرفته برای برقراری شفافیت سازمانی تاکنون چندان نتیجه بخش نبوده و گواه آن، رتبه و جایگاه نامطلوب ایران در شاخص ادراک فساد طی سالیان اخیر است؛ به گونه‌ای که سال ۲۰۱۹ جایگاه ایران در این شاخص بین ۱۸۰ کشور، ۱۴۶ و امتیاز آن ۲۶ بوده است که از میزان زیاد فساد ادراک شده در ایران حکایت می‌کند (Imani et al, 2019). با توجه به بررسی وضعیت موجود شاخص‌های حاکمیت الکترونیک کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه، ایران در این شاخص‌ها وضعیت مناسبی ندارد. از این‌رو، تحقیق حاضر به دنبال یافتن پاسخی برای سؤال اصلی زیر می‌باشد: مدل آینده‌نگاری حاکمیت الکترونیک با شفافیت سازمانی مدیران بانک صادرات استان تهران چگونه می‌باشد؟

ادبیات نظری آینده نگاری

امروزه با افزایش تغییرات فزاینده در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فناوری و اثرات متقابل این حوزه‌ها (Amini & Jabalameli, 2020)، سازمان‌ها با محیط‌های پیچیده و مملو از عدم قطعیت‌ها مواجه هستند و ابزارهای مدیریتی که قبلاً برای محیط‌های باثبات طراحی شده بود، دیگر پاسخ گوی شرایط متغیر کنونی نیست (Açıkgöz et al, 2016)؛ بنابراین، برای تقابل با پیچیدگی‌ها و عدم قطعیت‌های فزاینده، شرکت‌ها شروع به فعالیت‌های آینده نگاری کرده‌اند؛ تا نشانک‌های ضعیف و روندهای تغییر کوتاه مدت و بلندمدت را درک، ارزیابی و تفسیر کنند (Korreck, 2018). محققان معتقدند آینده نگاری در شناسایی عدم قطعیت‌ها و تشخیص نشانک‌های ضعیف، شناخت ریسک‌های خارجی و فرصت‌های نوظهور و توسعه فرایند مدیریت نوآوری به سازمان‌ها کمک می‌کند (Keshavarz Turk et al, 2021). آینده نگاری فرآیند سازماندهی شده هدفمندی است که باعث گرد هم آمدن بازیگران کلیدی برای ترسیم آینده امکان پذیر و راه‌های رسیدن به چنین آینده‌ای می‌باشد. در یک کشور فعالیت آینده نگاری معمولاً در سطوح مختلف ملی، منطقه‌ای و... انجام می‌شود. امروزه در سطح ملی، آینده نگاری در قالب فعالیت‌های نوپا در برخی نهادهای حاکمیتی و دولتی آغاز شده است و برخی سازمان‌ها برای ارتقاء فرآیندهای تصمیم گیری و سیاست گذاری خود آینده نگاری راهبردی را در دستور کار خود قرار داده‌اند (Keshavarz Turk et al, 2021).

آینده نگاری، آشکار سازی و برآورد ساختار مندانه که به توسعه و نیازهای اجتماعی، اقتصادی و فناورانه بلند مدت می‌پردازد. در این عنصر از روش‌های مشارکتی و تعاملی بهره گرفته می‌شود لذا طیف وسیعی از بازیگران فعال را در بر می‌گیرد (Saghafi et al, 2018). امروزه فعالیت‌هایی با عنوان آینده نگاری علم و تکنولوژی در اکثر کشورهای توسعه یافته و حتی کشورهای در حال توسعه، در حال پیگیری و اجرا است. بررسی مطالعات آینده نگاری که در کشورهای مختلف انجام یافته است وجود تفاوت‌هایی در انجام این مطالعات را نشان می‌دهد. این تفاوت‌ها می‌تواند در هر یک از ابعاد آینده نگاری مشاهده شود. به عنوان مثال در بعد هدف از انجام آینده نگاری، برخی از پروژه‌های آینده نگاری هدفی چون شناسایی اولویت‌های پژوهش‌هایی و سرمایه گذاری در حوزه‌های مختلف را مطرح می‌کنند و برخی دیگر هدفی مثل اطلاع رسانی به شرکت‌های کوچک و متوسط را مدنظر قرار داده‌اند (Rogers & Ami, 2015).

جامعه امروز از سیستم بانکی انتظار دارد که ضمن تلاش برای جذب سپرده‌ها و تخصیص مناسب آن‌ها در فعالیت‌های مفید اقتصادی، به موازات پیشرفت‌های همه جانبه اقتصادی و اجتماعی نیز حرکت نمایند (Rashid Ardeh & Khazaei, 2016). تحقق این امر به دیدگاه آینده نگاری وابسته است، به این دلیل که آینده پژوهی می‌تواند روش علمی و تجربی برای درک و فهم آینده ارائه دهد. آینده پژوهی، علم و هنر شکل بخشیدن به آینده‌های مطلوب و بررسی آینده‌های محتمل و جستجوی کاشفانه و خیال پردازانه آینده‌های ممکن است؛ آینده‌هایی که ارتباط محکم و انکار ناشدنی با ارزش‌ها، باورها، اسطوره‌ها و استعاره‌ها دارد (Jahanshad, 2020).

حکمرانی الکترونیک

فناوری اطلاعات و ارتباطات طی دهه‌های اخیر تحولات مثبتی را در روابط و فعالیت‌های درون جوامع و بین آنها ایجاد کرده است و نقش مهمی در بهبود تعاملات بین اداره‌های دولتی، حکمرانی، نهادهای دولتی و شهروندان داشته است

(Coicaud, 2016) و موجب کارایی بیشتر، دسترسی بیشتر به اطلاعات، ارائه بهتر خدمات، مشارکت بیشتر شهروندان، پاسخگویی بهتر، شفافیت بیشتر در تصمیمات و اقدامات دولت شده است. در واقع، این فناوری می‌تواند فرصت‌های مهمی را برای تحول اداره عمومی با ابزار توسعه پایدار فراهم کند. هنگامی که ساختارهای حکومتی از فناوری اطلاعات و ارتباطات استفاده می‌کنند، آن را «حکمرانی الکترونیک» می‌نامند (Kompella, 2017).

حکمرانی الکترونیک به معنی استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات برای تبادل اطلاعات و معامله میان دولت‌ها، ادارات دولتی، دولت و شهروندان و دولت و کسب و کار به منظور ارتقاء کارایی، اثربخشی، شفافیت و پاسخگویی در کشور است (Estevez & Janowski, 2013). این نوع حکمرانی، اغلب برای نشان دادن یکسری از فعالیت‌های دولتی مانند مدیریت فعالیت‌های دموکراتیک، اطمینان از عدالت و شفاف سازی در مورد تصمیم‌گیری‌ها در بدنه بخش عمومی به کار می‌رود (Moghaddasi et al, 2016). به طور کلی حکمرانی الکترونیک استفاده بخش عمومی از فناوری اطلاعات و ارتباطات با هدف بهبود ارائه خدمات و اطلاعات، تشویق مشارکت شهروندان در فرایند تصمیم‌گیری، پاسخگویی بیشتر، شفاف‌تر و مؤثرتر ساختن دولت تعریف می‌شود. از حاکمیت الکترونیک به عنوان مدل عصر اطلاعاتی از حکومت یاد می‌شود که هدف آن ایجاد یک حکومت خوب بوده و در راستای نیل به این هدف، به دنبال درک فرآیندها، ساختارها و استفاده از سطوح مختلف ICT در دولت و بخش عمومی خواهد بود. همچنین به عنوان یک مفهوم، «حاکمیت الکترونیک» می‌تواند به عنوان ترکیبی از دموکراسی الکترونیک و دولت الکترونیک» مورد استناد قرار گیرد. (Shojaeiyan et al, 2019). حکمرانی الکترونیک شامل سبک‌های جدید رهبری سازمان دهی روش‌های جدید بحث و تصمیم‌گیری پیرامون سیاست شنیدن خواسته‌های شهروندان و ارائه اطلاعات و خدمات است. این نوع حکمرانی گامی فراتر از خدمات ساده برداشته و در پی برقراری تعاملات خارجی گسترش مردم سالاری از طریق مشارکت نمایندگان در اخذ تصمیمات تقویت نهادها و فرایندهای دموکراتیک و توجه به نیازها و اولویتهای عمومی و در نظر گرفتن آن در انتخابات سیاسی است (Ghorbanizade & Elyasi, 2016) از این رو توسعه حکمرانی الکترونیک راهکاری عملی برای افزایش شفافیت و مشارکت سیاسی است و شاخص مهمی برای ارزیابی سطح دموکراسی کشورها به شمار می‌آید (Deghati et al, 2019).

شفافیت سازمانی

مفهوم شفافیت بر قابلیت دسترسی به اطلاعات دلالت دارد، از لحاظ لغوی، شفافیت به معنای امکان نگاه کردن به درون یک چیز است به منظور فهمیدن آنچه در آن می‌گذرد. یک سازمان شفاف، سازمانی است که افراد درون و بیرون آن بتوانند به منظور شکل دادن به نظراتشان، در مورد اقدامات و فرایندهای درون آن سازمان، اطلاعات مورد نیازشان را به دست آورند (Seyed naghavi & Farahani, 2014). منظور از "شفافیت این است که اطلاعات لازم به آگاهی مردم رسانده شود و آنان در جریان کارها قرار بگیرند (Hosseini Tash & Vasegh, 2014).

شفافیت بدان معناست که تصمیمات و اجرای آن با استفاده از قوانین و مقررات شفاف سازی انجام گیرد همچنین امکان دسترسی به اطلاعات به صورت آزادانه برای همه کسانی که در معرض این تصمیمات هستند مقدور باشد معنای دیگر شفافیت، بیان اطلاعات لازم و قابل فهم در قالب فرم‌های مشخص و از طریق رسانه‌های عمومی است (Ghiasi et al,)

2021). شفافیت دارای سه عنصر مهم است؛ آشکار بودن، حسابرسی و همگانی بودن یا مشارکت. هنگامی که قسمتی از این معادله مفقود می‌گردد سایر قسمت‌ها نیز ضعیف عمل می‌کنند. همه تعاریف و حوزه‌های فوق حاکی از آنند که شفافیت همواره رابطه تنگاتنگی با پاسخگویی دارد. در واقع هدف از درخواست شفافیت اجازه دادن به شهروندان، بازارها یا دولت‌هاست تا سایرین را در قبال سیاست‌ها و عملکردهایشان پاسخگو نگه دارند. بنابراین شفافیت را می‌توان به منزله اطلاعاتی دانست که از سوی نهادها منتشر می‌شوند و مربوط به ارزیابی این نهادهاست (Sadeqi Jaqeh, 2019). شفافیت سازمانی از مفاهیم مهم مدیریت سازمانها به شمار می‌رود که در یک فضای باز سازمانی و همکاری سالم و صادقانه مورد نیاز هر ذی نفعی است که با یک سازمان در تعامل قرار می‌گیرد تا موارد مورد نیاز خود را به طور شفاف از سازمان دریابد شفافیت از لحاظ لغوی به معنای امکان نگاه کردن به درون یک چیز به منظور فهمیدن آنچه در آن می‌گذرد است. مفهوم اصلی شفافیت در سازمانها بر قابلیت دسترسی به اطلاعات دلالت دارد همانطور که بیان شد یکی از موارد مهم شفافیت امکان دسترسی به اطلاعات است که می‌تواند مردم را همواره از مسائل و امور تأثیر گذار بر سرنوشت خود آگاه نماید (Jamshidian et al, 2021).

پیشینه پژوهش

(Umugwaneza & Kising'u, 2023) به بررسی تأثیر بانکداری الکترونیکی بر عملکرد بانک‌های تجاری در شهرستان مومباسا، کنیا پرداختند. نتایج همبستگی پیرسون نشان داد که قابلیت‌های بانکداری خودکار، بانکداری تلفن همراه، بانکداری اینترنتی و بانکداری کارت هوشمند با عملکرد بانک‌های تجاری در شهرستان مومباسا، کنیا رابطه مثبت و معناداری دارند. نتایج رگرسیون نشان داد که بانکداری خودکار، بانکداری تلفن همراه، بانکداری اینترنتی و بانکداری کارت هوشمند تأثیر مثبت و معناداری بر عملکرد بانک‌های تجاری در شهرستان مومباسا، کنیا داشتند. نتایج رگرسیون نشان داد که بانکداری تلفن همراه اثر منفی و معنی داری بر عملکرد بانک‌های تجاری در شهرستان مومباسا، کنیا دارد. (Heydari Fard et al, 2023)، به پژوهشی با عنوان "رابطه سبک رهبری تحول‌گرا با میزان استفاده معلمان مدارس ابتدایی از تدریس الکترونیکی با نقش میانجی شفافیت سازمانی" با هدف آزمون نقش میانجی شفافیت سازمانی در رابطه بین سبک رهبری تحول‌گرا با میزان استفاده معلمان مدارس ابتدایی شهر ایلام از تدریس الکترونیکی انجام شد. نتایج نشان داد که در نمونه معلمان مدل مفروض واسطه مندی نسبی شفافیت سازمانی در رابطه سبک رهبری تحول‌گرا با میزان استفاده معلمان مدارس ابتدایی شهر ایلام از تدریس الکترونیکی با داده‌ها برازش مطلوبی داشت. افزون بر این نتایج نشان داد که در مدل مفروض تمامی ضرایب همبستگی و ضرایب مسیر رگرسیونی از لحاظ آماری معنادار بودند و میانجی شفافیت سازمانی تأثیر مثبت و غیر مستقیم معناداری دارد.

(Mahmoudi et al, 2022)، به پژوهشی با عنوان "نقش نظام پیشنهادات در میزان شفافیت و بالندگی سازمانی اداره کل ورزش و جوانان استان البرز" پرداختند. بر اساس نتایج مدل تحقیق مشخص شد که نظام پیشنهادات بر شفافیت سازمانی و شفافیت سازمانی بر بالندگی سازمانی اثر مثبت معناداری داشتند. همچنین مشاهده شد که شفافیت سازمانی در ارتباط بین نظام پیشنهادات و بالندگی سازمانی نقش میانجی دارد. بنابراین با توجه به نتایج تحقیق می‌توان گفت که پیاده سازی و استقرار یک نظام پیشنهادی اثر بخش و کارآمد و قرارگیری اطلاعات و داده‌های مورد نیاز کارکنان در راستای شکل دادن به نظرات و پیشنهادهای مفید سازمانی می‌تواند منجر به رشد مستمر و دستیابی به بالندگی سازمانی شود.

(Jamshidian et al, 2021)، در پژوهشی با عنوان "طراحی الگوی شفافیت سازمانی در سازمان‌های دولتی"، به دنبال ارائه الگوی شفافیت سازمانی در سازمان‌های دولتی پرداختند. با توجه به یافته‌های پژوهش می‌توان نتیجه گرفت شفافیت سازمانی از طریق عوامل ساختاری، فرهنگی، رفتاری، اهداف سازمانی و راهبردهای سازمان در بعد سازمانی و عوامل قانونی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و تکنولوژیکی در بعد محیطی برقرار و تحقق خواهد یافت.

(Bayrampur et al, 2021)، به پژوهشی با عنوان "طراحی الگویی برای تعیین عوامل مؤثر در بروز فساد اداری و بررسی نقش نظارت و شفافیت سازمانی در پیشگیری از آن"، با هدف شناسایی موثرترین عامل سازمانی در ایجاد بیشترین فساد اداری پرداختند. عامل محیطی دومین رتبه و عامل فردی سومین جایگاه را در گسترش فساد اداری در این پژوهش دارد. شاخص‌های ضعف نظارتی، ضعیف بودن خطر کشف جرم، هم‌رنگ جماعت شدن و برتری منافع فردی به منافع عمومی، دوری از معنویت (مادی گرایی و تجمل گرایی افراطی) از جمله عواملی است که در بروز فساد اداری نقش زیادی دارد. با نظارت و بازرسی‌های دوره‌ای و اتفاقی می‌توان خطر کشف جرم را در سازمان‌ها افزایش داد و محیط‌های سازمانی را به منظور هر گونه تخلف و فساد ناامن کرد و همچنین با اصلاح و شفاف سازی ساختارها، تعاملات و فرایندهای سازمانی، استقرار نظام شایسته سالاری می‌توان موفق به مدیریت و مهار فساد اداری شد.

(Bhardwaj et al, 2021)، در پژوهشی با عنوان "آنالیزی برای درک رضایت شغلی کارکنان در صنعت بانکداری" به بررسی رضایت کارکنان با توجه به سمت (موقعیت شغلی) آن‌ها در بانک‌های مختلف تجاری از جمله بانک‌های خصوصی و دولتی در راجستان و بررسی چگونگی تأثیر متغیرهای مختلف بر رضایت کارکنان پرداختند. این تحقیق نشان می‌دهد که بین رضایت شغلی و انعام، پاداش، امنیت شغلی، فرصت‌های ارتقا و روابط خوب با کارکنان، رابطه و ارتباط مثبتی وجود دارد. نتایج این بررسی همچنین نشان می‌دهد که اکثر کارمندان بانک در بخش بانکی از نظر فرهنگ کار راضی هستند اما حقوق و زمان بندی همچنان نگرانی اصلی آنها است. این پژوهش همچنین دو پارامتر اصلی رضایت شغلی - شرایط کار در بانک و ارتقا در بانک‌ها را تجزیه و تحلیل می‌کند. رضایت شغلی بر اساس بیان، تجربه حرفه‌ای و مدارک تحصیلی پاسخ دهنده، ضعیف به نظر می‌رسد. یافته‌های حاصل از این تحلیل افتراقی، عوامل بالقوه پیشرفت و توسعه را شناسایی کرده و به مدیران مسیری روشن برای بهبود رضایت شغلی کارکنان بانک ارائه داده است. این مطالعه بسیار جذاب می‌باشد و می‌تواند به سایر بانک‌ها و مؤسسات پولی گسترش یابد تا بینش مفیدی در مورد رضایت شغلی کارکنان ارائه دهد.

(Panahi, 2021) به پژوهشی با عنوان "فرا تحلیل متغیرهای مؤثر بر شفافیت سازمانی و متغیرهای تأثیرپذیر از آن در پژوهش‌های انجام شده در ایران" پرداخت. نتیجه بررسی فراتحلیل نشان داد متغیرهای استراتژی مناسب، پاسخگویی عمومی، رهبری اصیل، سرمایه اجتماعی، رهبری تحول آفرین، رهبری نوآور بیشترین تأثیر را در شک لگیری و تشدید شفافیت سازمانی در سازمان‌های ایرانی داشته‌اند. همچنین، نتایج این تحقیق نشان داد شفافیت سازمانی متغیرهای مهم سازمانی مثل توانمندسازی، ارتباطات سازمانی، معنویت سازمانی، سلامت سازمانی، سرمایه اجتماعی، مدیریت ترومای، فرهنگ سازمانی، عملکرد سازمان، سکوت سازمانی کارکنان، خشنودی مشتریان، سازگاری شغلی، تعارضات سازمانی، فساد اداری، رفتارهای اخلاقی کارکنان، رفتارهای شهروندی سازمانی، تعهد شغلی، وفاداری سازمانی، اعتماد سازمانی را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

(Omidi et al, 2020) در پژوهشی با عنوان ارائه و آزمون مدل عوامل مؤثر بر پذیرش بانکداری الکترونیک بر اساس تئوری داده بنیاد (مطالعه موردی: بانک مسکن ایران)، پرداختند. نتایج نشان داد که ۵ عامل به عنوان عوامل اثرگذار بر پذیرش بانکداری الکترونیک مؤثر هستند: صرفه جویی در هزینه‌ها، مدیریت نیازهای مشتریان، اطمینان ادراک شده، کیفیت عملکردی ادراک شده و ارزش ادراک شده. در مرحله‌ی بعد بر اساس مدل به دست آمده، اقدام به طراحی پرسشنامه و تدوین ۱۸ فرضیه شد. پس از جمع آوری داده‌ها با استفاده از تکنیک معادلات ساختاری و نرم افزار لیزرل مدل تحقیق آزمون شد. نتایج این مرحله حاکی از آن بود که هر ۵ عامل مذکور از طریق نگرش مشتریان نسبت به بانکداری الکترونیک، بر پیامدهایی همچون رضایت مشتری، وفاداری و اعتماد تأثیر غیرمستقیم دارند.

(Ghafouri Aghmouni, 2020)، در پژوهشی با عنوان "ارائه مدلی برای بهبود عملکرد بانکداری الکترونیکی براساس سیستم مدیریت ارتباط با مشتری"، هدف از انجام این تحقیق ارائه مدلی برای بهبود عملکرد بانکداری الکترونیکی براساس سیستم مدیریت ارتباط با مشتری پرداخت. نتایج نشان می‌دهد که تمام فرضیه‌های تحقیق مورد تأیید قرار گرفته‌اند و درک سهولت استفاده و امنیت و آگاهی از خدمات و بروز کردن آن بر درک مفید بودن در مشتریان تأثیر دارد و همچنین نیز درک مفید بودن، اعتماد مشتریان به سایت بانکداری الکترونیک و رضایت و وفاداری مشتری به استفاده بر نگرش افراد نسبت به استفاده در مشتریان تأثیر دارد.

روش پژوهش

روش پژوهش با توجه به هدف آن، کاربردی و از حیث شیوه اجرا، آمیخته (کیفی-کمی)، با ماهیت اکتشافی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش در بخش کیفی شامل ۱۲ نفر از خبرگان (شامل: اساتید دانشگاه، مشاورین سازمانی، و مدیران ارشد بانک صادرات در استان تهران) انتخاب شدند و مورد مصاحبه عمیق قرار گرفتند. این خصوصیات مورد نظر برای خبره بودن افراد، شامل این موارد بود: تسلط به حوزه آینده‌نگاری حاکمیت الکترونیک در صنعت بانکداری، تسلط به حوزه شفافیت سازمانی، آشنایی با ساختار و فرایندهای بانک صادرات. از روش نمونه‌گیری غیرتصادفی گلوله برفی استفاده شد. به این نحو اولین فرد خبره براساس بررسی‌های اولیه و نظرخواهی از استاد محترم راهنما انتخاب شد و پس از اتمام مصاحبه با فرد اول، از وی درخواست گردید فرد یا افراد خبره دیگری (در میان جامعه آماری مورد نظر) که می‌توانند در حوزه آینده‌نگاری حاکمیت الکترونیک با رویکرد شفافیت سازمانی مدیران صاحب نظر بوده و به غنای مدل تحقیق کمک نمایند، معرفی کنند. این فرایند تا رسیدن به اشباع نظری محقق ادامه یافت و از ۱۲ نفر سؤال شد. جامعه آماری در بخش کمی شامل کلیه کارکنان بانک صادرات در استان تهران به تعداد ۷۱۷۰ نفر می‌باشد که براساس جدول کرجسی و مورگان، تعداد ۳۶۵ به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. روش نمونه‌گیری در این بخش به صورت تصادفی ساده می‌باشد. ابزار گردآوری داده‌ها در بخش کیفی استفاده از مصاحبه و ادبیات پژوهش می‌باشد که به شناسایی شاخص‌های اصلی آینده‌نگاری حاکمیت الکترونیک و شفافیت سازمانی با استفاده از روش کتابخانه‌ای و مصاحبه عمیق پرداخت. ابزار گردآوری داده‌ها در بخش کمی شامل دو پرسشنامه محقق ساخته حاکمیت الکترونیک مشتمل بر ۷۵ گویه و شفافیت سازمانی مشتمل بر ۶۰ گویه برگرفته از روش کیفی می‌باشد. روایی این پرسشنامه به دو روش صوری و تحلیل عاملی و پایایی آن به روش آلفای کرونباخ مورد بررسی قرار گرفت که نتایج حاکی از پایایی و روایی مناسب پرسشنامه

می‌باشد. تجزیه و تحلیل در بخش کمی از مدل‌یابی معادلات ساختاری (SEM) با رویکرد حداقل مربعات جزئی و از نرم افزار Smart PLS2 و SPSS استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

در این پژوهش با توجه به مقوله‌های استخراج شده از مفاهیم تحقیق، متغیرهای تحقیق به صورت جدول (۱) و (۲) ابعاد و مؤلفه‌های آینده نگری حاکمیت الکترونیک و شفافیت سازمانی مدیران شناسایی شد. بر این اساس ابعاد آینده نگری حاکمیت الکترونیک طبق جدول (۱) به قرار زیر می‌باشد:

جدول ۱. ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های مدل رابطه آینده نگاری حاکمیت الکترونیک با شفافیت سازمانی مدیران

متغیر	ابعاد	مؤلفه	ردیف	شاخص
آینده نگاری حاکمیت الکترونیک	سازمانی	ذینفعان	۱	شناسایی نیاز ذینفعان و شرایط آن‌ها
			۲	در نظر گرفتن منافع ذینفعان
		قوانین	۳	انطباق رویه‌ها و روش‌های موجود در سازمان با قوانین و مصوبات
			۴	تسهیل در قوانین و مقررات
			۵	شناسایی موانع و محدودیت‌های قانونی اجرای حاکمیت الکترونیک
	فرهنگ سازی	۶	۶	صداقت و شفافیت بیشتر حاکمیت الکترونیک
			۷	توجه به نگرش‌ها و دانش‌ها
		۸	۸	آموزش و فرهنگ سازی مناسب
			۹	ایجاد و تعریف و گسترش فناوری‌ها
			۱۰	فراهم کردن سخت افزارها و نرم افزارها به روز
			۱۱	استفاده از تکنولوژی‌های به روز مانند هوش مصنوعی، بلاک چین، NFC
فنی	فناوری‌ها	۱۲	برنامه ریزی فن آوری اطلاعات پیشرفته	
		۱۳	۱۳	تمرکز بر پرداخت‌های موبایلی
			۱۴	قابل توسعه بودن خدمات الکترونیک
	خدمات الکترونیک	۱۵	گسترش خدمات الکترونیک	
		۱۶	۱۶	زیرساخت‌های فنی مناسب بانکی
			۱۷	به روز کردن زیرساخت‌های سیستمی
			۱۸	به روز کردن زیرساخت‌های سیستمی
بهبود و گسترش شبکه اینترنت و تلفن همراه	۱۶	۱۶	زیرساخت‌های فنی مناسب بانکی	
		۱۷	به روز کردن زیرساخت‌های سیستمی	
		۱۸	به روز کردن زیرساخت‌های سیستمی	

رعایت حریم خصوصی	۱۹	امنیت	اطلاعات و داده‌ها
افزایش امنیت اطلاعات	۲۰	داده‌ها و	
رمزگذاری اطلاعات	۲۱	حریم خصوصی	
ایجاد پایگاه‌های اطلاعاتی	۲۲	بانک‌های	
مراکز داده‌ها و تبادل اطلاعات سیستم بانکی	۲۳	اطلاعاتی	
سرعت قراردادهای	۲۴	قراردادهای	
هوشمندسازی قراردادهای	۲۵		
تمرکززدایی در قراردادهای	۲۶		
سرعت در تبادلات بانکی	۲۷	کیفیت خدمات	بازاریابی
افزایش کیفیت خدمات الکترونیک	۲۸		
خدمات و عملیات بانکی جدید	۲۹		
پاسخگو بودن خدمات الکترونیک	۳۰	مشتری محوری	
سیاست نگهداری و جذب مشتریان	۳۱		
تسهیل کردن انتخاب اطلاعات و خدمات برای مشتریان	۳۲		
آگاه سازی مشتریان	۳۳	مشارکت	
ایجاد مشارکت الکترونیک	۳۴		
تبادل اطلاعات بین شهروندان و بانک	۳۵	منابع مالی	
سرمایه گذاری بر فناوری‌ها	۳۶		
سرمایه گذاری بر تکنولوژی‌های مالی	۳۷		
تخصیص منابع مالی	۳۸		
نیروی‌های متخصص	۳۹	منابع انسانی	
آموزش حرفه‌ای فنون بانکداری الکترونیک برای پرسنل	۴۰		
تنظیم ساختارها	۴۱	ساختارها	
تعیین فرآیندهای بانکی	۴۲		
ایجاد ساختار اجرایی و نظارتی	۴۳		
تدوین سند راهبردی حاکمیت الکترونیک	۴۴	راهبردها	
حرکت در مسیر راهبردهای مشخص شده	۴۵		
تعیین اهداف حاکمیت الکترونیکی	۴۶	برنامه ریزی	
برنامه ریزی مدیریت	۴۷		
برنامه‌های سرمایه گذاری آینده	۴۸		

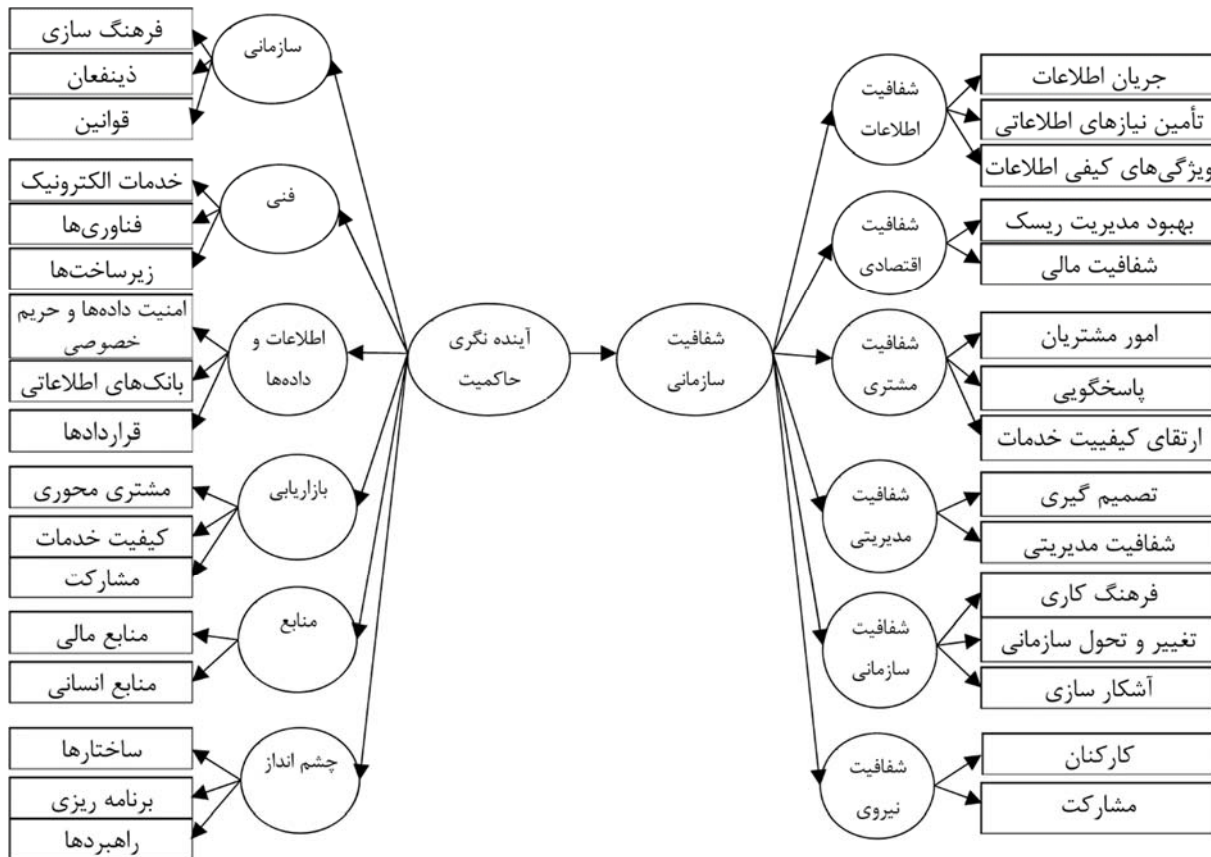
ابعاد شفافیت سازمانی مدیران شناسایی شده در جدول (۲) به شرح زیر می باشد:

جدول ۲. ابعاد، مؤلفه ها و شاخص های مدل رابطه آینده نگاری حاکمیت الکترونیک با شفافیت سازمانی مدیران

متغیر	ابعاد	مؤلفه	ردیف	شاخص
شفافیت سازمانی مدیران	جریان اطلاعات		۱	قابلیت دسترسی اطلاعات
			۲	ملاحظات امنیتی و محرمانگی اطلاعات
			۳	پیشگیری از رانت اطلاعاتی
			۴	استانداردسازی اطلاعات
	شفافیت اطلاعات	تأمین نیازهای اطلاعاتی	۵	آگاهی از اطلاعات مورد نیاز
			۶	اطلاع رسانی
			۷	گزارش دهی صحیح از عملکرد
	شفافیت اقتصادی	اطلاعات شفاف	۸	جامعیت
			۹	مرتبط و به موقع بودن
			۱۰	قابلیت اعتماد
			۱۱	قیاس پذیری
شفافیت مشتری	بهبود مدیریت ریسک	۱۲	ریسک اعتباری	
		۱۳	ریسک نقدینگی	
		۱۴	ریسک عملیاتی	
		۱۵	ریسک بازار	
	شفافیت مشتری	شفافیت مالی	۱۶	شفافیت حسابداری
۱۷			بهبود روش ها و سیاست های حسابداری	
۱۸			انتشار اطلاعات مازاد مالی	
۱۹			صورت های مالی معتبر	
شفافیت مشتری	امور مشتریان	۲۰	توجه به اصل مشتری مداری	
		۲۱	سیاست های حمایت از مشتریان	
		۲۲	جذب مشتری و درآمد زایی برای بانک	
	پاسخگویی	۲۳	ارتباط با مشتریان	
		۲۴	افزایش پاسخگویی مدیران	
		۲۵	حداکثر کردن پاسخگویی بانک در زمینه وظایف و مسئولیت های بانک	
		۲۶	پاسخ به انتظارات مشتریان	

حدافل زمان در پرس و جوها و رسیدگی به شکایات	۲۷	ارتقای کیفیت خدمات	
بهبود سرعت ارائه خدمات	۲۸		
ارتقای کیفیت ارائه خدمات	۲۹		
تمرکز در تصمیم گیری	۳۰	تصمیم گیری	
تصمیم گیری درست مدیریت	۳۱		
تمرکززدایی	۳۲		
نداشتن ترس از افشای فساد اداری	۳۳	شفافیت مدیریتی	
وجود ویژگی های رهبری و مدیریت در امر شفاف سازی اطلاعات	۳۴		
ثبات مدیریت	۳۵		
در دسترس بودن مدیران	۳۶		
شایسته سالاری مدیران	۳۷		
پیشبرد کارهای روزمره سازمان	۳۸		
افزایش اثربخشی حرفه ای	۳۹	فرهنگ کاری	
کارآمدی دستگاه های نظارتی	۴۰		
ارجحیت منافع سازمانی	۴۱	تغییر و تحول سازمانی	شفافیت سازمانی
شفافیت نقش ها و مسئولیت های بانک	۴۲		
شفافیت ساختارها و فرایندهای بانک	۴۳		
بهبود اهداف سازمانی	۴۴	آشکار سازی	
آشکار سازی در امور سازمانی	۴۵		
نظارت بر منافع شخصی در تقابل با منافع سازمانی	۴۶		
کاهش رفتارهای مخرب کارمندان	۴۷	کارکنان	شفافیت
افزایش رضایت شغلی کارمندان	۴۸		
بهبود تخصص و دانش اطلاع رسانی	۴۹		
تقویت کار مشارکتی	۵۰	مشارکت	نیروی انسانی
مشارکت ذی نفعان	۵۱		
مشارکت کارکنان	۵۲		
جلب اعتماد ذینفعان و مشتریان	۵۳		

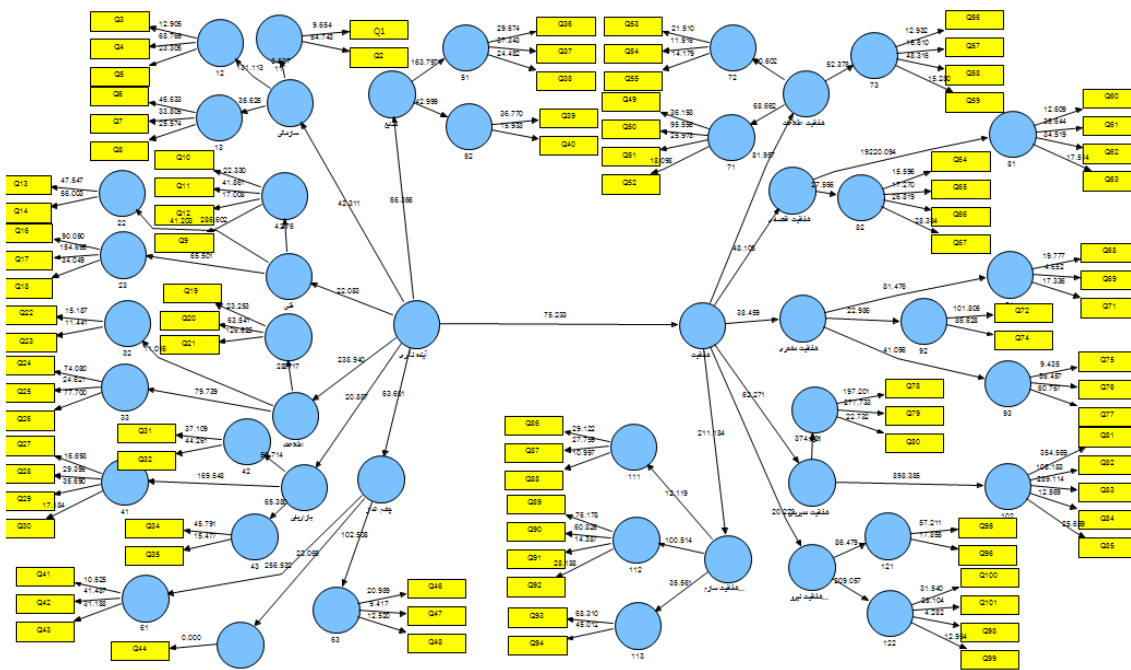
شکل (۱) رابطه آینده نگاری حاکمیت الکترونیک با شفافیت سازمانی مدیران را نشان می‌دهد. از بین ۱۳۹ شاخص شناسایی شده، ۳۸ شاخص رد و ۱۰۱ مورد برای مدل نهایی تأیید شد.

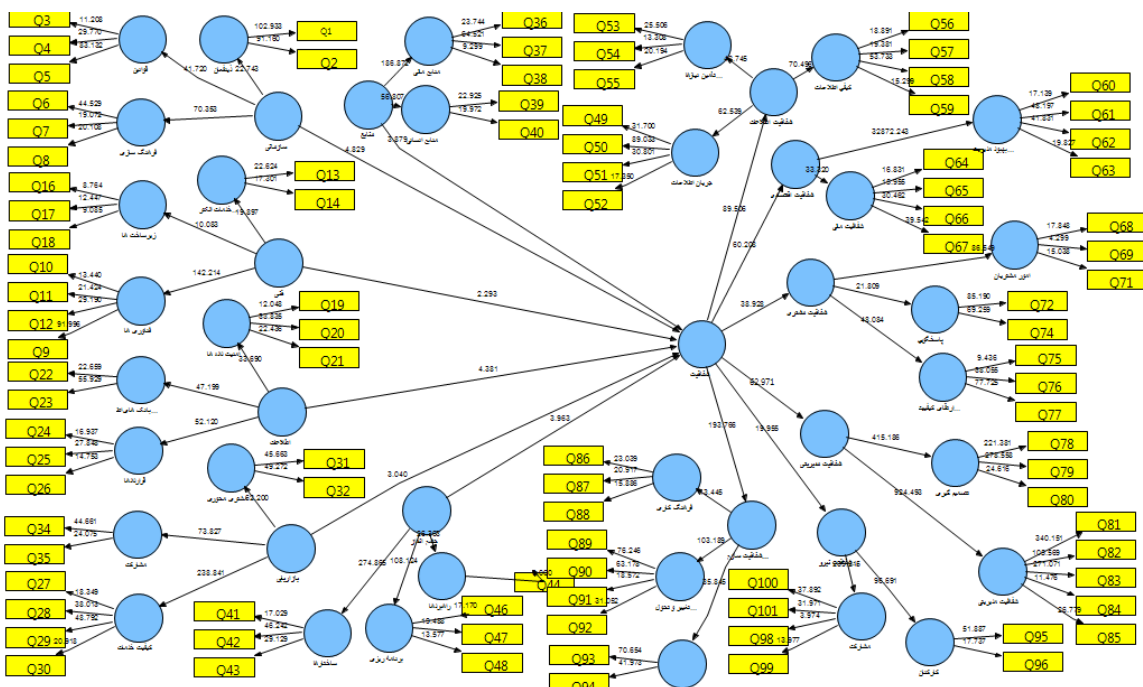
شکل ۱. مدل رابطه آینده نگاری حاکمیت الکترونیک با شفافیت سازمانی مدیران بانک صادرات

در تحلیل بخش کمی از روش تحلیل عاملی تأییدی جهت پی بردن به متغیرهای زیر بنایی یک پدیده یا تلخیص مجموعه‌ای از داده‌ها استفاده شد.

شکل (۲) و (۳) مدل تحلیل عاملی تأییدی و معادلات ساختاری را در حالت قدر مطلق معناداری ضرایب برای مدل را نشان می‌دهد. بر طبق این مدل، ضریب مسیر در سطح اطمینان ۹۵٪ معنادار می‌باشد و مقدار آماره t از ۱/۹۶ بیشتر می‌باشد و مدل تأیید شد.

شکل ۲. ضرایب معناداری (T) بین متغیرهای و شاخص‌های اصلی مدل پژوهش

شکل ۳. ضرایب معناداری (T) بین متغیرهای و شاخص‌های فرعی مدل پژوهش

شکل (۳) نشان می‌دهد، تمامی مؤلفه‌های آینده نگاری حاکمیت الکترونیک بر شفافیت سازمانی مدیران ارتباط معنادار و مثبت دارد و مدل پیشنهادی شکل گرفت.

برای اطمینان بیشتر از برازش مناسب مدل مفهومی با توجه به اینکه در رویکرد حداقل مربعات جزئی بر خلاف روش‌های معمول در مدل معادلات ساختاری شاخص‌هایی برای آزمون برازش کلی مدل مفهومی ارائه نشده است و به جای آن یک معیار کلی با عنوان «GOF» که توسط (Tenenhaus et al, 2004) برای سنجش برازش مدل استفاده می‌گردد، از

این معیار نیز برای اطمینان از برازش مدل استفاده شد به ترتیب مقادیر ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ این شاخص را برای برازش ضعیف، متوسط و قوی معرفی شد. نتایج محاسبات لازم برای تعیین مقادیر اشتراکی تمامی سازه‌ها و ضریب تعیین سازه-های درون‌زا در جدول (۳) آمده است.

جدول ۳. شاخص‌های AVE, R²

R ²	AVE	ساختار
۰/۹۸۳	۰/۶۳۶	شفافیت سازمانی مدیران
-	۰/۶۶۷	سازمانی
-	۰/۵۸۵	فنی
-	۰/۶۱۹	اطلاعات و داده‌ها
-	۰/۷۶۱	بازاریابی
-	۰/۷۴۹	منابع
-	۰/۷۳۷	چشم انداز
۰/۹۸۳	۰/۶۷۹	میانگین

در نتیجه مقدار معیار GOF برای مدل ارائه شده برابر است با:

$$GOF = \sqrt{AVE \times R^2} = \sqrt{0.983 \times 0.679} = 0.817$$

که مقدار به دست آمده نشان دهنده برازش مناسب مدل کلی می‌باشد.

نتایج جدول (۴) خلاصه نتایج آزمون روابط بین متغیرهای مدل رابطه آینده نگاری حاکمیت الکترونیک با شفافیت سازمانی مدیران را نشان می‌دهد. به موجب آن متغیرهای مستقل توانسته است سطح قوی از تغییرات متغیرهای وابسته را پیش‌بینی کند و در نهایت تمامی روابط بین متغیرهای مدل رابطه آینده نگاری حاکمیت الکترونیک با شفافیت سازمانی مدیران تأیید شده است.

جدول ۴. نتایج معادلات ساختاری و آزمون روابط

روابط	متغیرهای مستقل	متغیرهای وابسته	بتا	آماره t	جهت رابطه	نتیجه
رابطه فرعی ۱	سازمانی	شفافیت سازمانی مدیران	۰/۲۲	۴/۸۲۹	+	تأیید
رابطه فرعی ۲	فنی	شفافیت سازمانی مدیران	۰/۰۹۲	۲/۲۹۳	+	تأیید
رابطه فرعی ۳	اطلاعات و داده‌ها	شفافیت سازمانی مدیران	۰/۲۸۱	۴/۳۸۱	+	تأیید
رابطه فرعی ۴	بازاریابی	شفافیت سازمانی مدیران	۰/۱۱۹	۲/۰۴	+	تأیید
رابطه فرعی ۵	منابع	شفافیت سازمانی مدیران	۰/۰۷۸	۳/۳۷۹	+	تأیید

رابطه فرعی ۶	چشم انداز	شفافیت سازمانی مدیران	۰/۲۶۳	۳/۹۶۳	+	تأیید
رابطه اصلی	آینده نگاری حاکمیت الکترونیک	شفافیت سازمانی مدیران	۰/۹۶۷	۷۵/۲۳۳	+	تأیید

بحث و نتیجه گیری

شفافیت از مهم ترین و اساسی ترین راهکارها جهت مبارزه با فساد سیستماتیک یک حاکمیت و دولت است. عدم شفافیت در طول تاریخ همواره از معضلات و مشکلات یک حاکمیت و دولت بوده است، با رشد فناوری و تکنولوژیک بشر به دنبال ایجاد فضایی در حاکمیت و دولت بود که در آن پاسخگویی و شفافیت وجود داشته باشد. پس از جنگ جهانی دوم این مسئله وارد مرحله جدیدی شد، عصر کنونی ما به سبب تنوع و اطلاعات و تغییرات پی در پی را عصر اطلاعات می گویند. از اساسی ترین مباحث در چنین عصری تسریع و تسهیل اطلاعات است. در عصر اطلاعات با پدیده هایی همچون دولت الکترونیک، تجارت الکترونیک، آموزش الکترونیک، سازمان های مجازی، رأی گیری الکترونیک و بازارهای الکترونیک روبه رو هستیم. چنین پدیده هایی جهان کنونی را با تغییرات سریع و غیرقابل پیش بینی روبه رو کرده اند.

همچنین برخی از اندیشمندان اعتقاد دارند که شفافیت کلید همه روش های حکمرانی خوب برای اجرای برنامه های کلان و مدیریت سازمان های دولتی، جلوگیری از فساد، کشف فساد می باشد که این سازمان ها برای افزایش پاسخگویی، استحکام بخشی به پایه های مشروعیت و مقبولیت سازمانی، پرورش ارزش های دموکراتیک و مردم سالار، افزایش اعتماد شهروندان به سازمان ها، اصلاح تشکیلات، فرایندها، فناوری ها، فرهنگ ها و منابع انسانی (سلامت اداری)، اصلاح رفتارهای نامناسب کارکنان، پرهیز از ائتلاف منابع و افزایش پاسخگویی و اعتماد بین مردم و سازمان ها، می بایست به شفاف سازی در حوزه های گوناگون بپردازند. بنابراین می توان گفت در دنیای پر از پیچیدگی و چالش، با توجه به تغییر سازمان ها از حالت بوروکراتیک و مدل های کنترل و فرماندهی به سیستم های سرپرستی، افزایش آگاهی افراد از حقوق فردی شان و علاقه و اشتیاق در جهت ارتقاء مدیریت کیفیت همچنین تبادل دانش و اطلاعات، شرط بقا و تداوم پایداری سازمان های موفق و اثربخش، توانایی پاسخگویی مناسب به نیازها، تقاضاهای متنوع و گوناگون عوامل استراتژیک و نگه دارنده محیط، می باشد.

پژوهش حاضر با هدف رابطه آینده نگاری حاکمیت الکترونیک با شفافیت سازمانی مدیران (مطالعه موردی: بانک صادرات استان تهران) انجام گرفت. بخش کیفی نشان داد که مؤلفه های آینده نگری حاکمیت الکترونیک شامل ۱۰۱ شاخص و شش مقوله اصلی: ۱- سازمانی، ۲- فنی، ۳- اطلاعات و داده ها، ۴- بازاریابی، ۵- منابع و ۶- چشم انداز می باشد. همچنین مؤلفه های شفافیت سازمانی مدیران شامل شش مقوله اصلی: ۱- شفافیت اطلاعات، ۲- شفافیت اقتصادی، ۳- شفافیت مشتری، ۴- شفافیت مدیریتی، ۵- شفافیت سازمانی و ۶- شفافیت نیروی انسانی می باشد. در مجموع ۶ بعد برای آینده نگری حاکمیت الکترونیک و ۶ بعد شفافیت سازمانی مدیران شناسایی گردید. نتایج بخش کمی نشان داد که تمامی مؤلفه های آینده نگاری حاکمیت الکترونیک بر شفافیت سازمانی مدیران ارتباط معنادار و مثبت داشت و مدل پیشنهادی شکل گرفت. نتایج آزمون روابط بین متغیرهای مدل رابطه آینده نگاری حاکمیت الکترونیک با

شفافیت سازمانی مدیران را نشان می‌دهد که متغیرهای مستقل توانسته است سطح قوی از تغییرات متغیرهای وابسته را پیش‌بینی کند و در نهایت تمامی روابط بین متغیرهای مدل رابطه آینده‌نگاری حاکمیت الکترونیک با شفافیت سازمانی مدیران تأیید شده است.

نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش (Heydari Fard et al, 2023)، (Mahmoudi et al, 2022)، (Bayrampur et al, 2021)، (Jamshidian et al, 2021)، (Panahi, 2021)، (Umugwaneza & Kising'u, 2023)، (Erkut, 2020)، (Iyad, 2019) مطابقت دارد. (Bayrampur et al, 2021)، نشان دادند که عامل محیطی دومین رتبه و عامل فردی سومین جایگاه را در گسترش فساد اداری در این پژوهش دارد. شاخص‌های ضعف نظارتی، ضعیف بودن خطر کشف جرم، هم‌رنگ جماعت شدن و برتری منافع فردی به منافع عمومی، دوری از معنویت (مادی‌گرایی و تجمل‌گرایی افراطی) از جمله عواملی است که در بروز فساد اداری نقش زیادی دارد. با نظارت و بازرسی‌های دوره‌ای و اتفاقی می‌توان خطر کشف جرم را در سازمان‌ها افزایش داد و محیط‌های سازمانی را به منظور هر گونه تخلف و فساد ناامن کرد و همچنین با اصلاح و شفاف سازی ساختارها، تعاملات و فرایندهای سازمانی، استقرار نظام شایسته‌سالاری می‌توان موفق به مدیریت و مهار فساد اداری شد. نتایج سؤال دوم پژوهش می‌تواند ابعاد مختلف شفافیت اطلاعات و شفافیت مشتری را برای طراحی الگویی جهت تعیین عوامل مؤثر در بروز فساد اداری و بررسی نقش نظارت و شفافیت سازمانی در پیشگیری از آن ارائه دهد. (Iyad, 2019) در پژوهش خود به بررسی و معرفی مدل‌های مختلف حکمرانی الکترونیکی به عنوان ابزاری برای کاهش هزینه‌ها، بهبود خدمات به شهروندان و افزایش اثربخشی و کارایی بخش دولتی پرداخت و فرصت‌ها و مشکلات پیش روی توسعه این مدل‌ها را بررسی کرد. نشان دادند که براساس اولویت نفوذ ابعاد، بعد چشم انداز اثرگذارترین بعد در آینده‌نگاری حاکمیت الکترونیک است که بر سایر ابعاد تأثیر می‌گذارد. اولویت تأثیری که چشم انداز بر ابعاد دیگر آینده‌نگاری حاکمیت الکترونیک می‌گذارد، بعد سازمانی است. سپس بعد سازمانی نیز بر منابع سازمانی تأثیر می‌گذارد و موجب بهبود آن می‌گردد. هم چنین بعد منابع بر بعد فنی تأثیرگذار است و بعد فنی نیز بر اطلاعات و داده‌ها تأثیر می‌گذارد. در نهایت بعد بازاریابی از سایر ابعاد تأثیر می‌پذیرد و بهبود این بعد به شدت تأثیرگذاری ابعاد دیگر دارد.

با توجه به نتایج بدست آمده از تحقیق پیشنهاد می‌شود:

- تهیه، طراحی و راه اندازی یک چهارچوب مناسب نظام پیشنهادات کارکنان در سازمان در جهت توجه به پیشنهادات کارکنان و احترام به شخصیت انسانی آنها و افزایش اعتماد افراد به سازمان و تقویت شفافیت سازمان.
- تدوین ابعاد شفافیت سازمانی و نهادینه کردن آن در افراد از طریق آموزش و تبلیغات در جهت تقویت شفافیت سازمانی و افزایش آن در سازمان.
- ارائه اطلاعات به کارکنان از طریق برگزاری جلسات، نشست‌های منظم مسئولین با کارکنان، سمینار داخلی و ...
- تلاش در جهت ایجاد جوی مناسب و تقویت احساس وفاداری و تعلق افراد به سازمان،
- ایجاد احساس مشترک میان کارکنان و استقبال از ایده‌هایشان در جهت بهبود امور و رسیدن به اهداف سازمان.
- انتخاب نیروی حراست هر سازمان توسط دستگاه‌های امنیتی بدون وابستگی استخدامی با آن سازمان و استقلال عمل و رأی لازم در ورود به حسابرسی‌های مالی و بررسی‌های اداری.

- حمایت از ایده‌های بدیع در راستای برقراری شفافیت سازمانی و مبارزه با فساد و اجرایی نمودن آن در سازمان.
- استخدام و ارتقای کارمندان و مدیران بر اساس اصول شایسته سالاری (ویژگی‌های شخصیتی، علمی، تخصصی و سابقه کار).

Reference

- Açıkgöz, A., & Günsel, A., & Kuzey, C., & Zaim, H. (2016). Team foresight in new product development projects. *Group Decision and Negotiation*, 25(2): 289-323. Doi: 10.1007/s10726-015-9443-9
- Alipour, L., & Nargesian, A., & Budlaei, H., & Mohammadi moghadam, Y. (2020). Presentation of Electronic Human Resource Management Model in Banking Industry. *Public Organizations Management*, 8(4), 69-82. doi: 10.30473/ipom.2020.50327.3929. (In Persian)
- Ameli, S. (2018). *The Future of Electronic Government Research*, Tehran: Amirkabir Publications. (In Persian)
- AMINI, H., & JABALAMELI, M. S. (2020). Developing Foresight Model Based on Meta-Synthesis Approach. *DEFENSIVE FUTURE STUDY*, 4(15), 7-34. SID. <https://sid.ir/paper/380958/en>. (In Persian)
- Bhardwaj, A., & Mishra, S., & Kumar Jain, T. (2021). An analysis to understanding the job satisfaction of employees in banking industry, *Materials Today: Proceedings*, <https://doi.org/10.1016/j.matpr.2020.04.783>.
- Bayrampur, b., & Muhammadian Saravi, M., & Hghighi, M. (2020) esigning a model to determine effective factors in the occurrence of administrative corruption and investigating the role of organizational supervision and transparency in preventing it, *Naja Scientific Quarterly of Supervision and Inspection*, 15(55). <https://civilica.com/doc/1769529>. (In Persian)
- Coicaud, J.M. (2016). Administering and Governing with Technology: The Question of Information Communication Technology and E-Governance. 7(2).296-300. <https://doi.org/10.1111/1758-5899.12311>
- Deghati, A., & Yaghoubi, N., & Kamalian, A. R., & Dehghani, M., & Moradi, E. (2019). Presenting an Establishment and Development Pattern of Electronic Governance Using Meta-synthesis Approach. *Public Administration Perspective*, 10(4), 89-120. doi: 10.48308/jpap.2019.96614 .(In Persian)
- Deyhimpour, M. (2021). The Effect of Social Capital on Organizational Rip Currents Mediated by Organizational Transparency. *Social Capital Management*, 8(3), 399-424. doi: 10.22059/jscm.2021.321160.2140. (In Persian)
- Erkut, B. (2020). From Digital Government to Digital Governance: Are We There Yet? *Sustainability*, 12(3), DOI:10.3390/su12030860.
- Estevez, E., & Janowski, T. (2013). Electronic Governance for Sustainable Development Conceptual framework and state of research. *Government Information Quarterly* 30:109-94. DOI:10.1016/j.giq.2012.11.001
- Heydari Fard, R., & Agha Mohammadi, M., & Sadr, A. (2022), "The relationship between transformational leadership style and the amount of use of electronic teaching by primary school teachers with the mediating role of organizational transparency", *New Developments in Psychology, Educational Sciences and Education*, November 1401, 5(53). 73-95. <https://civilica.com/doc/1670609>. (In Persian)
- Hosseini Tash, A., & Vasegh, Q. A. (2014). Good governance and presentation of worthy governance, examination and indicators of these two from the point of view of Amir al-Mu'minin Ali, peace be upon him, *Journal of Islam and Management Research*, 3(2). 7-28. (In Persian)
- Hosseini Moghadam, A., & Arshadni, N., & Noami, A. (2017). Designing and testing the model of some antecedents and consequences of emotion management strategies in the workplace, two quarterly journals of contemporary psychology, 12(2).114-127. DOI: 10.32598/bjcp.12.2.114. (In Persian)

- Holland, D., & Krause, A., & Provencher, J., & Provencher, J. (2017) "Transparency tested: The influence of message features on public perceptions of organizational transparency". *Public Relations Review* 44(2). DOI:10.1016/j.pubrev.2017.12.002
- Ghafouri Aghmouni, S. (2020). Presenting a model to improve electronic banking performance based on customer relationship management system. *Scientific Journal of New Research Approaches in Management and Accounting*, 4(13), 76-87. Retrieved from <https://majournal.ir/index.php/ma/article/view/400> (In Persian)
- Ghanbari, S., & Moradi, A. (2018). Analysis of the relationship between organizational transparency and organizational silence of employees; 7 (1):205-230. URL: <http://journalieaa.ir/article-1-107-fa.html>. (In Persian)
- Grimmelikhuijsen, S., Herkes, F., Leistikow, I., Verkroost, J., de Vries, F., & Zijlstra, W. G. (2021). "Can decision transparency increase citizen trust in regulatory agencies? Evidence from a representative survey experiment", *Regulation & Governance*, 15(1), pp. 17-31. <https://doi.org/10.1111/rego.12278>
- Ghiasi, F., & darvishpour, H., & tohidfam, M., & amini, A. (2021). Investigating the role of information and communication technology in the developments of good governance (Emphasis on the technology of the 11th government in e-business). *Journal of Business Management*, 13(49), 467-489. DOI: 20.1001.1.22520104.1400.13.49.22.2 (In Persian)
- Keshavarz Turk, M., & SHIROOYEHPOUR, S., & Gholizadeh Zavoshti, M. (2021). Strategic Foresight of Iranian Government Human Resources With an Emphasis on The Role of Technology on The Horizon of 1424. *Journal of Iran Futures Studies*, 5(2), 67-92. doi: 10.30479/jfs.2021.14742.1257. (In Persian)
- Khosravani, A. (2018). Preventing organizational corruption with an emphasis on electronic government, *Crime Prevention Approach Quarterly*, 1(1)(1). 120-99. (In Persian)
- Korreck, S. (2018). Opening up Corporate Foresight: What Can We Learn from Open and User Innovation?. *Journal of Innovation Management* 6(3):153. DOI:10.24840/2183-0606_006.003_0007
- Kompella, L. (2017). E-Governance systems as socio-technical transitions using multi-level perspective with case studies. *Journal of Technological Forecasting and Social Change*, 123, 80-94. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2017.06.024>
- Jahanshad, Z., (2020), Examining the art of future research and shaping a desirable lifestyle, the third international conference of psychology, educational sciences and social studies, Hamedan, <https://civilica.com/doc/1223498>(In Persian)
- Jamshidian, M., & Mirspasi, N., & Daneshfard, K. (2021), "Designing a model of organizational transparency in government organizations", *Journal of Development and Transformation Management*. 45. 1-12. <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/1806808>. (In Persian)
- Imani, H., & Gholipour, A., & Azar, A., & Pourezzat, A. A. (2019). Identifying Components of Staffing System to Develop Administrative Integrity. *Journal of Public Administration*, 11(2), 251-284. doi: 10.22059/jipa.2019.277466.2504. (In Persian)
- Iyad, D. (2019). Electronic governance: An overview of opportunities and challenges. MPRA (hosted by university library LMU Munich), paper No. 92545.
- Maccani, G., & Connolly, N., & McLoughlin, S., & Puvvala, A., & Karimikia, H., & Donnellan, B. (2020). An emerging typology of IT governance structural mechanisms in smart cities. *Government Information Quarterly*, 37(4), 101499. <https://doi.org/10.1016/j.giq.2020.101499>
- Mahmoudi, A., & Nick Been, b., & Khanjani, A., & Ghorbani, M. (2022), "The role of the suggestion system in the level of transparency and organizational growth of the General Directorate of Sports and Youth of Alborz Province", *Strategic Studies of Sports and Youth*. 57. 301-320. DOI: magiran.com/p2520719. (In Persian)
- Moghaddasi, A., & Manian, A., & GHolipor, R., & Hasanzadeh, A. (2016). A MODEL FOR ELECTRONIC GOOD GOVERNANCE IN ELECTRONIC LEARNING SECTOR OF IRAN. *JOURNAL OF INFORMATION TECHNOLOGY MANAGEMENT*, 8(3), 591-620. SID. <https://sid.ir/paper/140388/en>

- Nargesian, A., & Jamali, G. (2019). The Status of Transparency in the Iranian Governmental Organizations. *State Studies*, 5(18), 209-243. doi: 10.22054/tssq.2020.17320.215 .(In Persian)
- Omidi, A., & Mirabi, V. R., & Mahmudi, E. (2020). Present and test the model of factors affecting the adoption of e-banking based on Grounded theory (Case Study: Maskan Bank of IRAN). *Journal of Business Management*, 12(45), 21-52. DOI: 20.1001.1.22520104.1399.12.45.2.7 (In Persian)
- Panahi, B. (2021). A Meta-Analysis of the Variables Effective on Organizational Transparency and the Variables Affected by it in the Studies Carried Out in Iran. *Organizational Culture Management*, 19(4), 683-706. doi: 10.22059/jomc.2021.310114.1008134. (In Persian)
- Rashid Ardeh, H., & Khazaei, S. (2016). Analysis of mega trends effective on future market of banking industry based on structural/cross impact analysis. *New Marketing Research Journal*, 6(3), 57-86. doi: 10.22108/nmrj.2016.21073. (In Persian)
- Rogers, Simon & Ami, Michelle (2015), "How Fitch, Moody's and S&P rate each country's credit rating". The Guardian Singapore GDP Growth Rate, <http://www.tradingeconomics.com/singapore/gdp-growth>
- Sadeqi Jaqeh, S. (2019). Transparency, Supervision and Efficiency. *STRATEGIC STUDIES QUARTERLY*, 21(4 (82)), 7-34. SID. <https://sid.ir/paper/92807/en> .(In Persian)
- Safariyan, R., & Emamjomehzadeh, S. J. (2018). Model of Good Governance: Social Capital and Comprehensive Development. *State Studies*, 3(12), 145-181. doi: 10.22054/tssq.2018.8389 .(In Persian)
- Saghafi, F., & Yaghoubi, N. M., & Ansari, S. (2018). Comparative Study of E-government Foresight Projects in the World in Order to opt as the Benchmark for Iran. *Journal of Public Administration*, 10(2), 187-208. doi: 10.22059/jipa.2018.247386.2142. (In Persian)
- Seyed naghavi, M. A., & Farahani, F. (2014). Cultivating Strategic fit and Organizational Transparency Promotion Through Innovation Leadership Style. *Management Studies in*
- Shojaan, A., & Taghavifard, S. M. T. & ELYASI, M., & MOHAMMADI, M. (2019). A Model of the Technology Innovation System in the Area of Iranian Electronic Governance. *BEHBOOD MODIRIAT*, 13(1 (43)), 121-152. SID. <https://sid.ir/paper/395794/en>. (In Persian)
- Umugwaneza, J. P., & Kising'u, T. M. (2023). Electronic banking and performance of commercial banks in Mombasa County, Kenya. *The Strategic Journal of Business & Change Management*, 10 (2), 767-790.